הבינים

שיעורי הרב שמעון שפיצער שליט"א

פרשת וירא ||| שנת תשפ"ז לפ"ק ||| גליון קע"ד

הבינים
שיעורי הרב שמעון שפיצער שליט"א
"ולמדתם לשמוע ללמוד וללמד לשמור ולעשות ולקיים"

באידיש

נר אבטח א

בשובה ונחת תושעון; ד׳ ישוב הדעת וואָס איז וויכטיג פאַר יעדע השתדלות ב

נקיד מחשבה ג

נר אבטח

בשובה ונחת תושעון;

ד׳ ישוב הדעת וואָס איז וויכטיג פאַר יעדע השתדלות

חובת הלבבות שער הבטחון שיעור פ״ג, יום ראשון פרשת שמות, י״ט טבת תשפ״א

חלק ב׳

א

אל תבהל ברוחך; די מתנה פון ישוב הדעת בעפאָר מ׳טוט סיי וועלכע שריט

געוואָרט פאַר׳ן אָנהויבן אַדוועדטייזן

אַ יונגערמאַן האָט לעצטנס פארציילט: ער האָט אַ געשעפט וואָס פאַרקויפט פאַרשידענע זאַכן, און לעצטנס האָט ער גמאַכט אַ סעיל אויף מערערע פּראָדוקטן פונעם געשעפט. ווי דער שטייגער איז, האָט מען געוואָלט אַרויסלייגן רעקלאַמעס צו מפרסם זיין דעם סעיל, אָבער **ער איז אַ איד וואָס לערנט חובת הלבבות**, און ער האָט געשפירט אַז אויב ער וועט אַרויסלייגן גרויסע מאַרקעטינג פאר זיין סעיל, וועט ער שפּעטער האָבן **די הרגשה כאילו די השתדלות האָט אים געברענגט די הצלחה**, און ער האָט מורא געהאַט אַז די מחשבות וועלן אים חלילה דערווייטערן פונעם אויבערשטן.

אבער פון דער אַנדערער זייט איז דאָך דער סדר העולם צו מפרסם זיין וועט מ׳מאַכט אַ סעיל, דעריבער האָט ער מחליט געווען אַז **ער וועט אַביסל וואַרטן**, ער וועט אויפהאַלטן די מאַרקעטינג, **ביז ער וועט אמת׳דיג שפּירן אין האַרץ אַז די אַלע השתדלות קענען גאָרנישט אויפטון**. ער האָט באַשלאָסן אַז מען מעג טאַקע טון די השתדלות, אָבער מ׳קען נישט צוגיין דערצו פאר מ׳האָט זיך שטאַרק מתבונן געווען אַז אַלעס איז פונעם אויבערשטן.

און דער איד האָט טאַקע אַזוי געטון, ער האָט געוואָרט און געוואָרט, ביז ער האָט זיך גוט איינגע׳חזר׳ט אַז קיין שום השתדלות טוט גאָרנישט אויף, מ׳טוט עס בלויז וויייל דאָס איז דער סדר פון דער וועלט, און הערשט נאָכדעם וואָס די ידיעה איז שטאַרק אַריינגעגאַנגען אין זיין מח, דעמאָלט האָט ער אָנגעהויבן מאַרקעטן דעם סעיל.

מאַרקעטינג וואָס האָט נישט געברענגט קיין רעזולטאַטן...

דערציילט דער איד אַ פּלא׳דיגע זאַך: למעשה האָט זיך אַרויסגעשטעלט אַז **דער סעיל האָט אים נישט געברענגט קיין גרויסע רווחים**, ווייל די קליענטן וואָס האָבן געזען די רעקלאַמעס זענען נישט געווען קוואַליפּיצירט צו קויפן די סעיל פריַיזן, און די וואָס האָבן יאָ געקענט קויפן ביים סעיל האָבן נישט געזען די רעקלאַמעס. פון די גאַנצע מאַרקעטינג איז גאָרנישט אַרויסגעקומען.

אָבער ממש אין דער זעלבער צייט האָט זיך פאַרבינדן מיט אים אַ גרויסע פירמע, וועלכע האָט באַשטעלט אַ ריזיגן אָרדער, און דאָס האָט אים אַריינגעברענגט הערליכע פאַרדינסטן מיט אַ געווואַלדיגע ברכה.

מיט אַ בליק אויף צוריק האָט ער געזען קלאָר אַז אויב די מאַרקעטינג וואָלט יאָ גוט געאַרבעט און ס׳וואָלטן אָנגעקומען אַסאַך מענטשן צום סעיל, **וואָלט ער זיכער פאַרלוירן די גרויסע באַשטעלונג**, וויייל ער וואָלט זיך נישט געקענט אָפּגעבן מיט ביידע אויף איינמאָל, ער וואָלט געווען פאַרנומען צו סערווירן זיינע קליענטן מיט קלייניגקייטן פאר אַ דאָלער אָדער צוויי, און ער וואָלט נישט געהאַט די מעגליכקייט צו פּאָקוסירן אויף דעם גרויסן אָרדער. **ב״ה אַז די קאָסטומערס זענען נישט געקומען**, אַזוי האָט ער געהאַט די צייט און די רואיגקייט זיך צו קענען אָפּגעבן מיט׳ן באַשטעלונג, וואָס האָט אים געברענגט אַן אויסטערלישע הצלחה.

דער עיקר מוסר השכל פון דער מעשה איז, אַז וועז אַ איד איז זיך מתבונן אין דער ידיעה אַז דער רבוש״ע פירט די וועלט, **דעמאָלט קומט אַריין די ברכה**. ס׳איז זייער מעגליך אַז ער וועט שוין גאָרנישט דאַרפן טון, און אפילו אויב יאָ, וועט די ברכה אים באַגלייטן אַז ער זאָל טון די ריכטיגע זאַך.

באַמערקט די אבידה אינמיטן ׳ויברך דוד׳

עס זענען דאָ אַסאַך מעשיות וואָס מ׳דערציילט איבער דעם קלאָרן ישוב הדעת פון פאַרצייטישע חסידים ואנשי מעשה. זייער ישוב הדעת איז געקומען **וויבאַלד זיי האָבן געלעבט מיט׳ן אויבערשטן**. און וועז דער אויבערשטער איז מיט׳ן מענטש דעמאָלט טוט מען נישט קיין נאַרישקייטן, מ׳האָט סייעתא דשמיא נישט צו טון קיין געאיילטע שריט, סיי במילי דעלמא און סיי במילי דשמיא.

הרה״צ רבי **מאָטיל סלאָנימער** זצ״ל האָט דערציילט וואָס ער האָט געהערט פון הרה״ק רבי **ישכר לייב מסלאָנים** זי״ע (דער עלטסטער זון פון הרה״ק בעל **דברי שמואל מסלאָנים** זי״ע) אַז אַמאָל, זייענדיג אין דער שטאָט אדעסע, האָט ער דאָרט געזען אן עלטערן ליובאַוויטשער חסיד וואָס האָט געדאַוונט שחרית מיט אַ דביקות. אָנקומענדיג צו ׳ויברך דוד׳ האָט דער חסיד אַריינגעלייגט זיין האַנט אין טאַש אַרויסצונעמען עטליכע פרוטות צו געבן צדקה, אָבער דאַן האָט ער באַמערקט אַז זיין גאַנצע בערזל איז נישטאָ. דער איד איז געוואָרן וויי וויי די וואַנט, מסתם איז אין דעם בערזל געליגן גאָר אַסאַך געלט, און ער איז ממש געוואָרן אינגאַנצן פאַרלוירן פון דער אבידה.

אָבער דער חסידי״שער איד האָט זיך אַוועקגעזעצט, ער האָט זיך מתבונן געווען, און נאָך עטליכע רגעים איז ער צוריק געווארן רואיג מיט אַ ישוב הדעת, זיין קאָליר פונעם פנים איז צוריקגעקומען און ער האָט וויטער געדאַוונט מיט׳ן זעלבן דביקות פונקט ווי פריער, כאילו לא היה. ערשט נאָך שמונה עשרה האָט ער אויסגעטון די תפילין, ער איז אַרויסגעגאַנגען פון ביהמ״ד, און נאָך אַ קורצע צייט איז ער צוריקגעקומען מיט אַ שמייכל, מיט׳ן בערזל אין זיינע הענט.

שטוינענדער ישוב הדעת פון אַן אַמאָליגן חסיד

וועז דער איד האָט געענדיגט דאַוונען, איז רבי ישכר לייב צוגעגאַנגען און אים געפרעגט: **וואָס האָט איר געטראַכט וען איר האָט באַמערקט אַז דער בערזל איז פאַרלוירן?** וואָס איז דאָ פאָרגעקומען?

האָט אים דער איד ערקלערט: וועז כ׳האָב באַמערקט אינמיטן דאַוונען אַז כ׳האָב נישט דעם בערזל, האָב איך גלייך פאַרשטאַנען אַז ס׳איז אַרויסגעפאַלן פון מיין טאַש זייענדיג אין מקוה פאַרן דאַוונען.

נו, אויב ס׳איז ממילא אַ נס, פאַרוואָס דאַרף אַיך אַהינגיין אינמיטן דאַוונען?

איך האָב גלייך געוואָלט לויפן צו ראַטעווען מיין געלט, אָבער איך האָב זיך מיישב געווען: **בדרך הטבע איז דער בערזל שוין נישט דאָרט.** די מקוה איז דאָך אַ רשות הרבים וואו עס דרייען זיך אַלע סאָרט מענטשן, נאר וואָס? קען זיין אַז דער רבוש״ע האָט מיר געמאַכט אַ נס אַז קיינער האָט עס נאָכנישט באַמערקט ביז יעצט. נו, **אויב ס׳איז ממילא אַ נס, פאַרוואָס דאַרף איך אַהינגיין אינמיטן דאַוונען?** פאַרן באַשעפער איז נישט מעלה ומוריד די עטליכע מינוט... די מחשבה האָט מיר באַרואיגט צו קענען וויטער דאַוונען געהעריג. יעצט נאָכן דאַוונען בין איך אַהינגעגאַנגען און כ׳האָב עס טאַקע געטראָפן ליגן אויף דער ערד!

און רבי ישכר לייב האָט אויסגעפירט: ״דער קאָך וואָס כ׳האָב געזען ביי דעם איד׳ס דאַוונען, זיין אריכות התפלה און זיין השתפכות הנפש, האָב איך געזען אויך ביי אַנדערע חסידים. **אָבער דער ישוב הדעת וואָס ער האָט פאַרמאָגט, דאָס האָב איך נישט געזען ביי אַנדערע!**״

ב

שובי נפשי למנוחיכי; זיך האַלטן רואיג און אַריינזעצן די אמונה אין האַרץ

די אָפּטייטש פון ישוב הדעת

אַמאָל מיינט מען אַז ישוב הדעת איז אַ געוויסע נאַטור, אַ תכונת הנפש פון רואיגקייט, אַז דער מענטש איז נישט איבערגעאיילט, ער איז אויסגערוען און ער טראַכט זיך דורך פאַרן טון סיי וועלכע שריט. אָבער דער ריכטיגער אָפּטייטש פון ישוב הדעת איז: **אַז דער דעת זעצט זיך אַריין אין האַרץ.**

וועז אַ מענטש האָט געהערט אַ קאָמפּלימענט פון זיין חבר: ״זאָלסט וויסן איך האָב הנאה פון דיר״, ״איך זע וויי דו שאקלסט זיך ביים דאַוונען, דו גיבסט מיר אַ התעוררות״. חזר׳ט ער דאָס איבער אין זיין מח, אַז ס׳זאָל טיף אַריינגיין אין זיין האַרץ... וועז איינער וויל דורכפירן אַ געוויסע געשעפט וואָס איז פאַרבינדן מיט אַסאַך פרטים, וויל ער קודם האָבן ישוב הדעת צו מאַכן אַלע חשבונות; וואו איך קען פאַרדינען און וואו איך קען פאַרלירן, און אויב דער ריווח איז מער ווי דער שאָדן א.א.וו.

אָבער דער ריכטיגער ישוב הדעת מיינט, וועז מ׳נעמט אַריין אין האַרץ דעם אמת׳ן דעת - די אמונה בהשגחה פרטית, אַז דער אויבערשטער האָט געפירט דעם מצב פונקטליך וויאַזוי ס׳איז יעצט. און **אויב דער אויבערשטער האָט עס געפירט, פאַרוואָס זאָל איך אַרויסגיין פון די כלים?** אָט דער דעת דארף זיך אַריינזעצן טיף אין האַרץ.

אַ מינוט ישוב הדעת פאַר׳ן אָנהויבן זוכן

דער מענטש האָט פאַרלוירן גאָר אַ וויכטיגע זאַך, ער זוכט עס אַרום אין זיין גאַנצן הויז, אָבער ס׳איז נישט צום געפינען. ער גייט ממש אַרויס פון די כלים, ער זוכט נאָכאַמאָל פון דאָ און דאָרט, ער דרייט איבער די שטוב.

אָבער לאָמיר טראַכטן איין מינוט: וועז האָט געמאַכט אַז ס׳זאָל זיך פאַרלירן? **הכל בחזקת סומין עד שהקב״ה מאיר את עיניהם**, ווילאַנג דער אויבערשטער וויל נישט, קען מען עס נישט זען. און וועז דער אויבערשטער עפנט די אויגן, דעמאָלט טרעפט מען עס גלייך. **באַרואיג זיך! זיי זיך מיישב דעת,** טראַכט אַריין אין דער ׳דיעה אַז **ס׳איז בלויז געוואָנדן אין השי״ת אויב דו זאָלסט יָא אָדער נישט טרעפן די זאַך.** און אויב דו געפינסט עס נישט, איז עס אַ השגחה פרטית.

צומאָל איז אינטערעסאַנט צו זען ווי מענטשן זאָגן ׳אמר רבי בנימין׳, און בשעת מעשה דרייט מען איבער דאָס הויז מיט אַ ווילדקייט צו טרעפן די אבידה. **מ׳זאָגט אמר רבי בנימין אינמיטן די העפטיגע זוכענישן...** די מימרא פון רבי בנימין ברענגט דאָך ממש אַרויס דאָס פאַרקערטע וואָס דו טוסט! **שטעל זיך אָפּ אויף אַ ווייַלע און זיי זיך מתבונן** אַז ׳הכל בחזקת סומין׳, ס׳איז בכלל נישט געוואָנדן אין דיינע זוכענישן, אויב דער אויבערשטער וועט וועלן- וועסטו עס טרעפן, און אויב ער וועט נישט וועלן - וועסטו עס נישט טרעפן.

ס׳איז נישט קיין פראָבלעם צו זוכן אַ חפץ וואָס איז פאַרלוירן. מעגליך אַז מ׳דארף טאַקע עפעס טון דערצו. אָבער צוערשט זאָג ׳אמר רבי בנימין׳, און **האָב דעם ישוב הדעת, אַריינצולייגן אין האַרץ די ידיעה אַז דער אויבערשטער האָט יעצט באַהאַלטן די זאַך.** ס׳איז זייער מעגליך אַז נאָך דעם ישוב הדעת וועסטו שוין גאָרנישט דאַרפן טון, ווייל פון הימל וועט מען שוין העלפן אַז דו זאָלסט עס טרעפן, אָדער וועט השי״ת דיר אַריינשיינען אַז דו וועסט זיך דערמאַנען וואו די זאַך איז געליגן.

אַ בערזל אויפ׳ן אַראַבישן באָס

דאָ ביים שיעור זיצט יעצט אַ איד וואָס האָט לעצטנס פאַרלוירן אויף אַן אַראַבישן באָס אַ טאַשקע וואו ס׳זענען געליגן זיינע קרעדיט קאַרטלעך. צוויי וואָכן האָט ער פרובירט צו רופן און כאַפן דעם דרייוער, אָבער אָן קיין ערפאָלג, ס׳איז נישט געווען צו וועמען צו רעדן. במשך די צוויי וואָכן האָט ער נאָכגעקוקט און געזען אַז ס׳איז נישט אַרויסגעגאַנגען קיין געלט פון די קאַרטלעך, און דעריבער האָט ער עס נאָכנישט אָפּגעשטעלט.

נאָך צוויי וואָכן האָט ער אָנגעהויבן וועלן נערוועז און ער האָט מחליט געווען אַז ער גייט אַריינרופן צו אָפּשטעלן די קאַרטלעך. אָבער דאַן האָט ער זיך אַביסל מיישב געווען, **ער האָט געזאָגט ׳אמר רבי בנימין׳ און געגעבן אַ פרוטה פאר צדקה.** ממש אין יענע מינוט רופט אים אַריין אַ איד וואָס זאָגט: ״איך געפין זיך יעצט אויף אַן אַראַבישן באָס, און כ׳האָב דאָ געטראָפן אַ טאַשקע, מיט קרעדיט קאַרטלעך אויף אייער נאָמען״...

דער איד זאָגט וויטער: ״איך וואָלט קיינמאָל נישט געוואוסט אייער טעלעפאָן נומער, נאר כ׳האָב געפרעגט מיין שכן אויפ׳ן באָס אויב ער קען דעם נאָמען וואָס שטייט אויפ׳ן קאַרטל, און יענער האָט זיך פונקט באַקענט מיט אייך אַ וואָך צוריק״... אויפ׳ן זעלבן באָס איז געווען אַ איד וואָס איז געפאָרן צו דעם געגנט וואו דער בעל האבידה האָט געוואוינט, מ׳האָט אים געגעבן די טאַשקע, און ביז אַ קורצע צייט איז עס אָנגעקומען צוריק צום בעל הבית!

די בענעפיטן פון ישוב הדעת

מ׳קען מסביר זיין אַזאַ זאַך? אַן אָנגעפולטער

בערזל וואַלגערט זיך צוויי וואָכן אויף אַן אַראַבישן באָס אומבאַמערקט, און **פונקט וועו דער בעל האבידה האָט זיך דערמאַנט פון השי"ת** און געזאָגט 'אמר רבי בנימין', טרעפט עס אַ איד וואָס זיצט 'פונקט' נעבן איינעם וואָס קען דעם נומער, און 'פונקט' קען מען עס גלייך אָפשיקן צו דער ריכטיגער אדרעסע. **דאָס איז אַ גוטער ביישפיל**

וויאַזוי די וועלט אַרבעט: וועו אַ איד מאַכט דעם ריכטיגן ישוב הדעת וועט דאָס ברענגען אַז גאָר אַסאַך מאָל וועט ער מער גאָרנישט דאַרפן טון!

יעדעס מאָל וועו מ'טרעפט זיך אין אַן אָנגעשטרענגטער סיטואַציע דאַרף מען זיך מיישב דעת זיין, אַריינצונעמען אין זיך די ידיעה פון אמונה, און דעמאָלט וועט פאַסירן איינס פון די צוויי: **אָדער וועט ער מער גאָרנישט דאַרפן טון.** אָדער וועט ער יאָ עפעס דאַרפן טון, אָבער די ליכטיגקייט פון דעם ישוב הדעת **וועט אים באַגלייטן מיט סייעתא דשמיא**, ס'וועט אים געבן די ריכטיגע דעת צו וויסן וואָס ער זאָל טון, אָן קיין געאיילטע פיזור הנפש.

ג

כל רוחו יוציא כסיל; די נאַרישקייט פון טון השתדלות אָן קיין ישוב הדעת

אַן איינרעדעניש אַז מ'האָט עפעס אַליין באַווייזן

נאָך אַ וויכטיגע נקודה: אויב אַ מענטש הייבט אן טון פעולות צו ערלעדיגן און דורכפירן זאַכן, אָן דעם וואָס ער זאָל קודם זיך אַראָפזעצן מיט אַ ישוב הדעת צו געדענקן די ידיעה פון אמונה, דעמאָלט וועט ער כמעט אַלעמאָל האָבן די הרגשה אַז "**איך קען עס אַליין טון און מסדר זיין.** איך האָב מצליח געווען מיט מיינע פעולות צו ברענגען די געוואונטשענע רעזולטאַטן"...

אַזוי איז אונזער נאַטור: אויב אַ מענטש האט נישט קיין ישוב הדעת, אַרבעט ער לויט זיין ערשטן אינסטינקט: "אויב יענער שטייט מיר אין וועג, וועל איך אים פאַרשיקן", און דעמאָלט **הייבט מען אן שפירן כאילו מ'קען זיך אַליין העלפן.** ס'איז נישטאָ די אמת'ע טיפע הכרה אַז "נאר דער אויבערשטער קען מיר העלפן".

בטחון אין די אייגענע פעולות - אַ סיבה אַז מ'זאָל נישט געהאָלפן ווערן

דאָס ברענגט אונז צוריק צום יסוד וואָס דער **חובת הלבבות** שטעלט אַראָפּ אין דער הקדמה פונעם שער הבטחון, אַז אויב דער מענטש איז זיך בוטח אין עפעס אַנדערש אויסער דעם אויבערשטן, **איז דאָס אַליין די סיבה פאַרוואָס ער וועט נישט מצליח זיין!** וויל דורכדעם פאַרלירט מען די שפע וואָס קומט פון אויבן.

דאָס מיינט אויך אַ פאַל וועו דער מענטש פאַרלאָזט זיך **אויף זיינע אייגענע פעולות פון השתדלות**, אפילו אויב ס'איז אַן אויסגעהאַלטענע השתדלות, אָבער אויב מען האָט בטחון דערויף, כאילו דאָס גייט זיכער ברענגען די ישועה, **איז דאָס אַליין אַ סיבה אַז די ישועה זאָל נישט אָנקומען**, וויל ער האָט זיך פאַרלאָזט אויף זיינע אייגענע פעולות און כוחות: "איך וועל ערלעדיגן, איך וועל רעדן, איך וועל צאָלן, כ'וועל פאַרזיכערן אַז דאָ ווערט סדר"... אַנשטאָט מ'זאָל געדענקן דעם אמת אַז "איך קען גאָרנישט אַליין טון".

אפילו 'מוותר זיין' קען זיין אַן אופן פון השתדלות

דאָס איז אן איידעלע הרגשה וואָס מ'כאַפט נישט אַלעמאָל ווי טיף עס גייט אַריין ביי אונז אין נפש. צום ביישפיל, וועו אַ איד האָט אַ געלט סכסוך און ער איז מחליט אַז ער וויל מוותר זיין אויף די גאַנצע געלט. אויב מ'טוט עס נישט מיט די ריכטיגע ישוב הדעת, **קען דאָס אויך קומען פון אַ בטחון אַז די אייגענע השתדלות קען ברענגען רואיגקייט.** דער מענטש מאַכט זיך דעם חשבון: "איך וויל ענדיגן דעם פּראָבלעם, וויפיל קאָסט עס? טויזנט דאָלער? פיין, כ'בין מסכים מוותר צו זיין אויף דאָס געלט און לאָמיר זיין פאַרטיג דערמיט"... ער זאָגט: "איך האָב ב"ה געלט, איך בין מוותר אויף די טויזנט דאָלער און אַ גוט יאָר, געענדיגט מיט די נושא".

דער אמת איז אָבער, אַז **מ'קען נישט ענדיגן קיין שום נושא מיט די אייגענע השתדלות!** טראַכט אַריין: פאַרוואָס ביזטו בכלל אָנגעקומען צו דעם פלאָנטער? וויל **מ'האָט געוואָלט פון הימל אַז דו זאָלסט געדענקן פונעם אויבערשטן.** קומט אויס אַז אפילו וועו דו טוסט די ריכטיגע השתדלות, מיינט דאָס נאָכנישט אַז דו ביזט אָנגעקומען צום תכלית פון געדענקן דעם אויבערשטן. מ'קען זיך קיינמאָל נישט אַרויסדרייען פון דעם ערשטן שטאַפּל: **זיך צו דערמאַנען אַז דער אויבערשטער רעדט צו דיר.** לאָמיר צוערשט געדענקן וועו ס'האָט דיר דאָ געברענגט, און נאָכדעם וועלן מיר זען וואָס מ'זאָל טון.

פאַרוואָס זע איך זיך נישט אַרויס פון מיין פלאָנטער?

אויב דער מענטש הייבט גלייך אָן צו טון פעולות אָן קיין ישוב הדעת, **איז ממש אוממעגליך אַז ער זאָל זיך נישט פאַרלאָזן אויף זיין אייגענע השתדלות.** און וועו ער איז זיך בוטח אין זיין השתדלות, ברענגט ער זיך אַליין צרות, און ער ווערט דורכדעם דערווייטערט פונעם אויבערשטן. אַצינד דאַרף מען פון הימל אים צושטעלן **אַ צווייטע שווערigקייט וואָס זאָל אים נאָנטער ברענגען צו הש"ת**, וויל דאָס איז דאך געווען דער גאַנצער תכלית פון דעם ערשטן שווערigקייט וואָס ער האָט געהאַט.

דאָס ברענגט אַז דער מענטש פאַרפלאָנטערט זיך אין עפעס אַן ענין, און **ער קען נישט כאַפן פאַרוואָס ער דרייט זיך ממש נישט אַרויס דערפון.** ער וואונדערט זיך: "איך האָב דאך געטון די ריכטיגע זאַך פאר השתדלות, פאַרוואָס זע איך זיך נישט אַרויס פון דעם פּראָבלעם?".

דער תירוץ איז אָבער זייער פשוט: אפילו אויב דו האסט געטון אַ השתדלות וואָס איז מותר, **מיינט עס נאָכנישט אַז דו געדענקסט דעם אויבערשטן.** פאַרקערט, ס'קען אַמאָל זיין אַז וויל דו ביזט אַזוי פאַרזיכערט אין די ריכטיגע השתדלות, **וועו סטאָסט נאר דערווייטערט פון השי"ת!** דו טוסט און דו מאַכסט, און ס'ברענגט דאָס פאַרקערטע פונעם תכלית!

אָן קיין ישוב הדעת קומט מען אין ערגער נישט אָן

מ'קען דאָס זען אַלעמאָל, אין יעדן סאָרט מצב, אַז אויב דער מענטש רעאַגירט גלייך אויף דער סעקונדע צו אַ זאַך וואָס איז געשען צו אים, ענדיגט זיך עס נישט גוט, **וויל ער איז נישט צוגעגאַנגען דערצו מיט אַ ישוב הדעת פון אמונה.**

אַ נאַרישער משל דערצו: ראובן שמועסט מיט שמעון, און אַזוי אייַדלערהייט פאָרט ער אים אַריין מיט עטליכע גוטע טשעפּעס, אים צו שטעלן אין פּלאַץ... שמעון בייסט זיך די ליפּן, ער האַלט זיך צוריק פון ענטפערן, ביז ער שפירט אַז אַלעס האָט אַ גבול, איינמאָל פאר אַלעמאָל וועט ער יענעם צוריקגעבן 'מנה אחת אפים' און אים זאָגן אַלעס וואָס ער האָט זיך איינגעהאַלטן ביז יעצט: "אַנטשולדיגט, איך בין דאָ דער וואָס דאַרף זיך פאַרבעסערן? כ'וויים זייער גוט אַלעס, איך בין נישט דיין נאַר"...

דאָס באַדייט אַז דער מענטש האָט זיך יעצט פאַרלאָזט אויף זיין אייגענע פעולה, וויל **ער האָט פאַרגעסן וועו ס'האָט יענעם געמאַכט דיך מצער זיין.** אייגנטליך איז עס סתם אַ נאַרישע השתדלות, וווי **חז"ל** זאָגן (קידושין מא, א) **רגזן לא עלתה בידו אלא רגזנותא.** דער מענטש וואָס רעגט זיך, מיינט אַז ער גייט עפעס פאַרדינען דערפון: "איך וועל קלאַפן אויפן טיש, איך וועל אויפהייבן מיין קול, זאָל יענער וויסן איינמאָל פאר אַלעמאָל"... ס'העלפט אָבער גאָרנישט. לא עלתה בידו אלא רגזנותא.

אָבער וואָס ליגט אונטער דעם אויפרעגונג? **עס ליגט דאָ אַ מאַנגל אין ישוב הדעת.** עס פעלט פאַרן מענטש די רואיגקייט אַז "דער אויבערשטער האָט געוואָלט אַז כ'זאָל דורכגיין דעם מצב, ער האָט געוואָלט אַז כ'זאָל באַקומען די טשעפּע". נעם עס אָן. לויף נאָכנישט אַזוי שנעל וווייטער. **זיי זיך מתבונן מיט אַ רואיגקייט: "אַלעס איז געווען באַשערט, דאָס איז גוט פאר מיר, און** ס'וועט גאָרנישט העלפן אויב כ'וועל ענטפערן, וויל איך קען גאָרנישט זיך אַליין אַן עצה געבן".

ישוב הדעת ביי חינוך

אַזוי האָט מען געזען ביי ערליכע אידן, אַז

וועַן זיי האָבן געדאַרפט באַשטראָפן אַ קינד, ווייל זיי האָבן געהאַלטן אַז ס׳פאָדערט זיך פאר חינוך, האָבן זיי צוערשט געוואַרט: **״מאָרגן וועט מען זען״**... אַז מ׳האָט אַמאָל געדאַרפט געבן אַ פּאַטש פאר אַ קינד, האָט מען געוואַרט, מ׳האָט אָנגעטון אַ גאַרטל, א.א.וו. מ׳איז נישט צוגעגאַנגען דערצו מיט אַ ווילדקייט: ״וואָס האָסטו יעצט געזאָגט? אַ חוצפּה! דאָ האָסטו אַ פּאַטש!״...

דאָס באַלאַנגט נישט בלויז פאר די סוגיא פון חינוך, אָדער די סוגיא פון כעס, אָדער פאר די סוגיא פון ישוב הדעת, נאר דאָ ליגט אַ כללי׳ות׳דיגע נקודה: אויב מען לאָזט די ליכטיגקייט פון אמונה אַריינגיין אינעם מענטש, נישט בלויז אַז ס׳זאָל דורכלויפן זיין מחשבה, נאָר ער זאָל דאָס אַרייננעמען אין זיך, **דעמאָלט ווערט מען געבענטשט מיט סייעתא דשמיא!**

פאַסן באַשלוסן מיט אַ ישוב הדעת

דאָס איז אויך אַקטועל וועַן אַ מענטש דארף מאַכן אַ פינאַנציעלע החלטה. מ׳רעדט פון אַן אויסגעהאַלטענע זאַך, ס׳איז נישטאָ קיין שקר און נישט קיין גזילה, אָבער **ער דאַרף מחליט זיין: ׳יאָ אָדער ניין׳.** אויף דער אַנדערער זייט איז דאָ אַ

אפילו אויב דו האסט געטון אַ השתדלות וואָס איז מותר, מיינט עס נאכנישט אַז דו גלעדענקסט דעם אויבערשטן.

שותף, אָדער אַ קונה, אָדער אַ מוכר, וואָס וואַרט אויף אַ תשובה. ער וויסט נישט וואָס איז די ריכטיגע החלטה. ער דאַוונט אַז דער אויבערשטער זאָל אים געבן די ריכטיגע מחשבה. אָבער גלייכצייטיג דאַרף ער געדענקן: ״דער אויבערשטער האָט מיר אַריינגעלייגט אין דעם ספק, ׳עמו אנכי בצרה׳, **ער איז מיט מיר, און כ׳דאַרף פשוט וואַרטן אַז ער זאָל מיר ליכטיג מאַכן״.**

איידער יעדן ביזנעס באַשלוס זאָל מען האָבן דעם ישוב הדעת צו געדענקן דעם אמת: **השי״ת האָט אונז געגעבן דעם תפקיד פון טון השתדלות, כדי אַז מיר זאָלן עוסק זיין בישובו של עולם.** וועַן מ׳איז עוסק אין אַן ענין פון פרנסה, דאַרף מען נישט זיין פאַרנומען אויב מ׳וועט קענען חתונה מאַכן די קינדער אָדער נישט, די שאלה איז איין זאַך: **איך העלף צו פאר ישובו של עולם? אָדער איך מאַך זיך חרוב דאָס לעבן, אַלעס ווייל איך וויל פאַרדינען געלט?** אויב מ׳האָט דעם ריכטיגן ישוב הדעת צו געדענקן אַז בעצם איז מיין תפקיד צו עוסק זיין בישובו של עולם, און דרייען מיט געלט איז נישט מיין תפקיד און ס׳וועט מיר גאָרנישט העלפן. דעמאָלט קען מען מאַכן די ריכטיגע החלטות!

כללו של דבר: סיי וועלכע פעולה פון השתדלות קען נאר מצליח זיין **בלויז נאָכדעם וואָס דער מענטש האָט זיך מתבונן געווען,** ער האָט געדאַוונט און **ער האָט זיך געלאָזט האָבן דעם ריכטיגן ישוב הדעת.** דורכדעם איז מען זוכה צו אַ ברכה און אַ געוואַלדיגע הצלחה.

ברית מילה

וכרות עמו הברית;

זיך מחבר זיין צו דער פנימיות פון ברית מילה

יום ראשון, פרשת לך לך, ד׳ מרחשון תשפ״ו

חלק ב׳

א

וצאצאיו חתם באות ברית קודש; דער וואונדערליכער ׳חותם׳ פון מצות מילה

מ׳דאַרף לערנען וועגן דער מצוה זעלבסט

וועַן מ׳וויל לערנען וועגן דעם באַדייט פון מצות מילה, איז דאָ זייער אַסאַך חלקים צו דער מצוה, און ס׳איז אַביסל אינטערעסאַנט אַז אפילו מענטשן וואָס זענען שוין יאָ עוסק אין דער מצוה פון מילה, זענען אַסאַך מאָל פאַרנומען **מיט די אַרומיגע פרטים.** מ׳לערנט ענינים וועגן די חשיבות פון סנדקאות, וועגן דעם ענין פון געבן אַ נאָמען, די ענינים פון אליהו הנביא, א.א.וו. וואָס **די אַלע זאַכן זענען בעצם נאר ׳פרפראות׳** וואָס באַגלייטן און באַרייכערן די מצוה. אָבער **צוערשט דאַרף מען לערנען וועגן מילה אַליין,** זיך פריען דערמיט, און פאַרשטיין וואָס טוט זיך דאָ.

מילה איז דאך אַ מורא׳דיגע **מתנה פון שלימות** וואָס דער רבוש״ע האָט אונז געגעבן! דער אויבערשטער האָט געזאָגט פאַר אברהם אבינו: **הִתְהַלֵּךְ לְפָנַי וֶהְיֵה תָמִים- נאָך אַלע מצוות וואָס דו האסט געטון ביזטו נאָכנישט גאַנץ, ביז דו וועסט מקיים זיין מצות מילה.** אברהם האָט דאָך מקיים געווען כל התורה כולה, אָבער בלויז נאָכדעם וואָס ער האָט זיך גע׳מל׳ט, איז ער געווארן גאַנץ. אויב אַזוי, דאַרף מען לערנען און דערהערן: וואָס ליגט אין דער גרויסער מצוה?

אַ ׳חותם׳ אין דעם גוף פונעם עבד

דער **בני יששכר** אין ספה״ק **דרך פקודיך** (מצוה ב׳) ברענגט וואָס דער **ספר החינוך** זאָגט, אַז דער טעם פון מצות מילה איז, ווייל דער רבוש״ע האָט געוואָלט אַז ס׳זאָל ווערן אַריינגעקריצט אין דעם גוף פון אידישע קינדער **אַ ׳חותם׳ וואָס וויזט אַז מיר זענען עבדים פאַר׳ן אויבערשטן.** אַזויווי מען פלעגט אַמאָליגע צייטן איינקריצן אַ חותם צו וויסן אויב איינער איז אַ קנעכט. היינט קען מען עס נאָך זען בייַ בעלי חיים, אַז מ׳קריצט איין אַ צייכן אין זייער גוף, ס׳זאָל זיין אַ סימן פאר וועמען די בהמה באַלאַנגט.

אותיות מחכימות

ס׳איז נישט געשמאַק צו דערמאַנען דאָ, אָבער להבדיל אלף אלפי הבדלות, האָבן די נאַציס ימ״ש אַריינגעלייגט נומערן אין די הענט. עס זענען נאָך דאָ אידן וואָס לעבן צווישן אונז, צו לאַנגע געזונטע יאָרן, וואָס מ׳קען נאָך ביי זיי זען די נומערן. נאר דאָרט איז עס געווען דער צד שכנגד - **עבד לעבדים.** אויך די עבירה פון ׳**כתובת קעקע**׳ קומט פון דעם צד שכנגד, דער מענטש נעמט זיין גוף און ער זאָגט: ״דער גוף וועט זיין משועבד צו אַ בשר ודם, דער גוף וועט איינקריצן אַ סימן אויף אַ זאַך וואָס איז נישט אמת״.

אָבער דאָ רעדט מען וועגן דעם אמת: דער בורא כל עולמים האָט אונז באַשאַפן, און ער איז אונז מחיה יעדע סעקונדע, **אַלעס מיט׳ן תכלית אַז מיר זאָלן אים זוכה זיין צו דינען ווי געטריַע עבדים.** און וועַן אַ איד דינט דעם אויבערשטן איז ער מלא חיות און מלא תענוג, אָבער מ׳לעבט

דאך אין אזאַ שוועריקייט עולם הזה וואָס שלעפּט אַראָפּ און מאַכט אז מ׳זאָל פאַרגעסן אַז מיר זענען עבדי ה׳, **דערפאַר האָט דער רבוש״ע געהייסן אַז מ׳זאָל עס אַרײַנקריצן**, מ׳זאָל מאַכן אַ טויש אין דער צורה פון אונזער גוף, כדי **דאָס זאָל זיין אַ סימן** אַז דער איד איז אַן עבד פאַר׳ן רבוש״ע.

אַן אייביגער חותם וואָס מ׳קען נישט אַראָפּנעמען

וועז דוד המלך האָט זיך געטראָפן אין מרחץ ׳ערום מן המצוות׳, און ער האָט זיך דערמאַנט אַז ער האָט אויף זיך די מצוה פון מילה האָט ער זיך געפּריידט (מנחות מג, ב), ווייל ער האָט געזאָגט: מ׳קען אַראָפּנעמען די ציצית, מ׳קען אַראָפּנעמען די תפילין, אָבער **ברית מילה קען מען קיינמאָל נישט אַראָפּנעמען**. יעצט פאַרשטייט איך פאַרוואָס מ׳האָט געגעבן די מצוה פון מילה, כדי מ׳זאָל קיינמאָל נישט בלייבן אָן דעם ׳אות ברית׳!

דאָס איז די ערשטע נקודה צו פאַרשטיין די מצוה, אַז **מילה איז אַ חותם וואָס איז משעבד דעם מענטש**. די מצוה פון ציצית איז אויך אַ שיעבוד פאַר׳ן רבוש״ע, ווי דער **אור החיים הק׳** זאָגט אין פּרשת שלח אַז ציצית איז ווי אַ סימן אַז מיר זענען עבדים לה׳, וראיתם אותו וזכרתם את כל מצוות ה׳ ועשיתם אותם. אָבער למעשה איז עס נאר אַ בגד און מ׳קען דאָס אויסטון. **מצות מילה איז די אייניגיע מצוה וואָס איז ממש אייניגעקריצט אינעם גוף פונעם מענטש** און מ׳קען דאָס נישט אַראָפּנעמען.

אותיות מחכימות ספה״ק דרך פקודיך מצוה ב׳

וְהִנֵּה כְּבָר כָּתַבְנוּ דְּמִצְוָה שֶׁהַטַּעַם מְפֹרָשׁ בַּתּוֹרָה, צָרִיךְ לְכָתְבָן גַּם הַטַּעַם. וְהִנֵּה, הַמִּצְוָה הַזֹּאת, נִרְאֶה לִי, הַטַּעַם שֶׁכָּתַב הָרַב בַּעַל הַחִנּוּךְ הוּא הַמַּעְכָּב, כִּי לְדַעְתִּי הוּא הַמְבֹאָר בַּתּוֹרָה. וְזֶה הַטַּעַם שֶׁכָּתַב הַחִנּוּךְ, שֶׁצִּוָּנוּ הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ לְרַשֵּׁם אוֹתָנוּ עֲבָדָיו מְיֻחָדִים לוֹ יוֹתֵר מִכָּל אֻמָּה וְלָשׁוֹן, כְּמוֹ הַמֶּלֶךְ הָרוֹשֵׁם אֶת עֲבָדָיו, לְמַעַן יִזְכְּרוּ וְיַכִּירוּ וְיֵדְעוּ שֶׁהֵם עֲבָדָיו.

וְהָעֲמִיק בָּזֶה בְּיוֹתֵר הָרַב מוֹרֵנוּ הָרַב רַבִּי מֹשֶׁה חָאגִיז, בְּקִצְּת שִׁנּוּי, וְהוּא שֶׁהַמִּצְוָה הַזֹּאת הִיא דְּמִיּוֹן אוֹת וּכְרִיתַת בְּרִית בֵּין שְׁנֵי אוֹהֲבִים, לְבַל תִּשָּׁכַח אַהֲבָתָם וּלְבַל יִפָּרְדוּ.

וְהִנֵּה, הַטְּעָמִים הַלָּלוּ נִרְאֶה לִי דִּמְבֹאָרִין בַּתּוֹרָה: "וְנִמַלְתֶּם אֵת בְּשַׂר עָרְלַתְכֶם, וְהָיָה לְאוֹת בְּרִית בֵּינִי וּבֵינֵיכֶם". וְהִנֵּה, לְדַעְתִּי הַטְּעָמִים הַלָּלוּ מְעֹרָבִין, וְצָרִיךְ הָאָב וְהַמּוֹהֵל לְכַוֵּן: הִנְנִי מְקַיֵּם הַמִּצְוָה כַּאֲשֶׁר צִוָּנוּ ה׳ אֱלֹקֵינוּ בַּתּוֹרָה וכו׳, וְהַטַּעַם שֶׁנָּתַן הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ בָּנוּ רֹשֶׁם, לְהוֹרוֹת שֶׁאָנַחְנוּ עֲבָדָיו מְיֻחָדִים לוֹ לַעֲבוֹדָה, וְהוּא כְּרִיתַת בְּרִית לָנוּ לְזָכְרוֹן לְבַל תִּפָּרֵד אַהֲבָתֵנוּ. זֶה מַה שֶּׁנִּרְאֶה לִי.

וּלְפִי מַה שֶּׁהֶעֱמִיק בַּטַּעַם הָרַב מוֹרֵנוּ הָרַב רַבִּי מֹשֶׁה חָאגִיז, שֶׁהוּא כְּרִיתַת בְּרִית בֵּין שְׁנֵי אוֹהֲבִים, הִנֵּה זֶה כָּל הָאָדָם כָּל יְמֵי חַיָּיו, בִּזְכֹר בִּבְרִית הַחָתוּם בִּבְשָׂרֵנוּ, יִזְכֹּר בְּמִצְוַת אַהֲבַת הַשֵּׁם יִתְבָּרַךְ, שֶׁהוּא לְאוֹת בְּרִית בֵּינֵינוּ לְבַל תִּפָּרֵד אַהֲבָתֵנוּ מִמֶּנּוּ יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ. וְהִנֵּה יִתְבּוֹנֵן הָאָדָם אֵיךְ אֲשֶׁר יִמְצָא אֶת עַצְמוֹ חָסֵר מִמִּצְוַת הָאַהֲבָה, וְיָשׁוּב אֶל ה׳ וִירַחֲמֵהוּ.

ב

יזכור לעולם בריתו; אַן אייביגע ׳כריתת ברית׳ צווישן השי״ת מיט אידן

אַ בונד צווישן צוויי אוהבים

נאָכדעם וואָס דער **דרך פקודיך** ברענגט אַראָפּ דעם ערשטן טעם פונעם חינוך, ברענגט ער נאָך אַ טעם פונעם **מהר״ם חאגיז**, אַז די מצוה איז ווי **אַ צייכן און אַ ברית צווישן צוויי אוהבים**, וואָס זיי מאַכן אַז ס׳זאָל נישט פאַרגעסן ווערן זייער אהבה און זיי זאָלן זיך קיינמאָל נישט שייַדן. דער טעם איז שוין אַ שטאַפּל העכער, ווייל אַ חותם פון אַן עבד איז דאָך ביי יעדן קנעכט מיט זיין האר, אָבער אַ ׳כריתת ברית׳ איז **אַן אויסדרוק פון נאָנטקייט** וואָס נאָר אידישע קינדער האָבן מיט׳ן רבוש״ע.

וועז מ׳איז זיך מתבונן אין די **פסוקים פונעם סדר זכרונות ראש השנה**, זעט מען אַז ביי דעם מושג פון כריתת ברית איז דאָך צוויי חלקים: ס׳איז דאָך **דער חלק פונעם כריתת ברית אַליין**, און נאָכדעם איז דאָך דער חלק אַז **דער אויבערשטער געדענקט שטענדיג אַז ער האָט אַמאָל כורת ברית געווען**.

צום ביישפּיל זעט מען דאָס ביי נח: צוערשט האָט אים דער אויבערשטער געזאָגט: ״איך בין כורת ברית מיט דיר, אַז דו וועסט בלייבן לעבן, און אַז דאָס עסן וועט נישט ווערן פארדארבן, אַלעס וועט קלאַפּן״. דאַן האָט זיך אָנגעהויבן דער מבול וועז די גאַנצע וועלט איז געווארן אויסגעמעקט, און דערנאָך שטייט ׳ויזכור אלקים את נח׳, דער אויבערשטער האָט געדענקט זיין ברית. אפילו ס׳קוקט אויס אַז די וועלט איז חרוב און מ׳קען שוין נישט מקיים זיין די הבטחה, **אָבער איך האָב כורת ברית געווען!**

׳כריתת ברית׳ - די אהבה זאל בלייבן אַלעמאָל

דאָס איז אַלעמאָל די סיבה פאַרוואָס צוויי מענטשן מאַכן אַ ברית צווישן זיך, ווייל זיי ווייסן ׳יעצט איז טאַקע דאָ אן אהבה צווישן אונז, יעצט איז אַלעס געוואַלדיג, אָבער מ׳קען נישט וויסן וואָס גייט זיין מאָרגן, און דעריבער איז מען כורת ברית **אַז די אהבה זאל אַלעמאָל בלייבן**, אפילו אויב די אומשטענדן וועלן זיך טוישן!

למשל, איינער האָט געבאָרגט פון זיין חבר אַ הלואה, און דער מלוה פרעגט אים: ״וועז גייסטו מיר צאָלן?״, זאָגט דער לווה: ״פונקטליך אין אַ חודש אַרום, ממש אויפּן טאָג, וועל איך דיר באַצאָלן די גאַנצע זאַך״. ס׳גייט דורך אַ חודש, און דער מלוה הערט נישט פון יענעם. ער פרובירט אים צו רופן און ער הייבט נישט אויף דעם טעלעפאָן. פאַרשטייט זיך אַז דער מלוה ווערט אַביסל ברוגז, ס׳גייען דורך עטליכע טעג און דער מלוה טרעפט דעם לווה אויפּן גאַס און ער פרעגט: ״וואָס איז געשען?״ זאָגט דער לוה: ״פרעג נישט, אַ גאַנצע פּרשה, כ׳האָב געדאַרפט פאַרקויפן מיין הויז... כ׳בין געוואָרן אַ גרויסער בעל חוב...״

דער מלוה פרעגט אָבער מיט אויפּברויז: ״דו האסט מיר דאָך צוגעזאָגט, איך האָב דיר געפרעגט צען מאָל אויב דו וועסט עס קענען באַצאָלן, און דו האסט מיר מבטיח געווען אַז ביז אַ חודש האָב איך צוריק דאָס גאַנצע געלט, דו האסט מיר סתם איינגערעדט!״ זאָגט אים דער לוה: ״חס ושלום, איך האָב דיר נישט סתם איינגערעדט, איך האָב געפּלאַנט צו צאָלן אין צייט, **איך האָב אָבער נישט געקענט וויסן אַז דאָס גייט פּאַסירן**, כ׳בין ממש אן אונס״...

אַ ברית פאַרזיכערט די אהבה, אָפּגעזען פון די אומשטענדן

דאָס מיינט אַז מ׳קען קיינמאָל נישט וויסן וואָס ס׳גייט געשען. יעצט איז טאַקע דאָ אַ געוואַלדיגע אהבה צווישן די צוויי חברים, אָבער **ס׳קען שפּעטער פאַסירן פאַרשידענע מצבים** וואָס וועלן אַוועקנעמען די סיבות פאר די אהבה. - און **דאָ קומט אַריין דער מושג פון כריתת ברית!** דער אויבערשטער זאָגט אַז אפילו אויב ס׳וועלן געשען זאַכן וואָס דאַרפן וועז אָפּקילן די אהבה, **אָבער איך האָב כורת ברית געווען מיט אידישע קינדער!**

דערפאַר זענען טאַקע דאָ אַזעלכע האַרציגע וועריטער ביי די פסוקים פון זכרונות. אַ מענטש דרייט זיך דאָ אויף דער וועלט און נישט אַלעמאָל פירט ער זיך אויף הונדערט פראָצענט ווי מ׳דאַרף, זאָגט דער פסוק: **׳טרף נתן ליראיו׳**, דער איד איז נישט געשטאָרבן פון הונגער. איי, ער האָט דאָך געזינדיגט? אָבער דער אויבערשטער זאָגט **׳יזכור לעולם בריתו׳** - אויב כ׳האָב צוגעזאָגט, האָב איך צוגעזאָגט! איך בין דיין טאַטע, און אַז כ׳האָב מבטיח געווען, וועל איך עס מקיים זיין,

זאָל זיין וואָס ס'זאָל זיין, **פון מיין זייט וועל איך דיר העלפן, ווייל איך האָב כורת ברית געווען אַז כ'וועל דיר אַלעמאָל העלפן!** אָט דעם ברית זענען מיר מעורר וועז מ'זאָגט די פּסוקים פון זכרונות, וואו ס'ווערט דערמאנט אַז דער אויבערשטער געדענקט דעם ברית אַלעמאָל. ברוך אתה ה' זוכר הברית.

דו ביזט מיינער און כביכול איך בין דיינער!

דער **מהר"ם חאַגיז** זאָגט אַז גלייך וועז אַ איד ווערט געבוירן, מאַכט מען אים אַ כריתת ברית מיט'ן אויבערשטן. צומאָל וועט דער מענטש פרעגן: "פיין, יעצט איז דאָס קינד קליין און תמימות'דיג, ער איז בסך הכל אַכט טאָג אַלט, איך וועל רעדן מיט דיר אי"ה וועז ס'וועט זיך אָנהויבן די נסיונות... לאָמיר זען אויב ביי די זיבעצן יאָר וועט ער אויך זיין אַזוי תמימות'דיג..." זאָגט אָבער דער אויבערשטער: **דאָס איז געווי דער באַדייט פון דעם כריתת ברית!** איך ווייס אַז דער קליינער וועט גרויס ווערן, ער וועט אי"ה לעבן לאַנגע יאָרן אויף דער גרויסער וועלט און ס'וועט זיין וואָס ס'וועט זיין, און טאַקע דערפאַר בין איך די ערשטע זאַך, פאר אַלעם, כורת ברית מיט דעם איד: "דו ביזט מיינער און כביכול איך בין דיינער, אני לדודי ודודי לי".

דאָס גיבט דאך אַזויפיל חיזוק פאר אַ איד! אודאי איז עס אויך אַ שטאַרקע תביעה, אָבער קודם כל איז עס אַ געוואַלדיגער חיזוק. ביים בענטשן דאַנקן מיר דעם אויבערשטן דערויף: **על בריתך שחתמת בבשרינו** - דער רבוש"ע האָט זיך צוגעבינדן צו אונז, דורכדעם וואָס ער האָט אַריינגעקריצט זיין חותם אין אונזער גוף!

דער תכלית פונעם חותם - געדענקן די אהבה

דער אַמאָליגער וועג פון אַ חותם פלעגט זיין אַז מ'האָט עס צוערשט אַריינגעלייגט אין צעלאָזטע וואַקס, און אַזוי איז געבליבן אייגעקריצט די צורה אַז מ'האָט עס קיינמאָל נישט געקענט אַרויסנעמען, אַזויווי מ'קריצט היינט איין זילבער, אַז ס'זאָל נישט קענען אַראָפגיין. **דער רבוש"ע האָט כורת ברית געווען מיט אונז,** כדי מיר זאָלן געדענקן זיך אויפצופירן ריכטיג, און כדי מיר זאָלן געדענקן די גרויסע אהבה וואָס ער האָט צו אונז.

דער דרך פקודיך זאָגט טאַקע אַז לויט'ן טעם פונעם מהר"ם חאַגיז, דאַרף אַ איד געדענקן אַגאַנץ לעבן פון דעם ברית וואָס איז חתום בבשרינו, **דאָס וועט אים אויפוועקן זיין אהבת ה',** ווייל ער וועט זיך מאַכן דעם חשבון "אויב דער אויבערשטער האָט מיר אַזוי ליב, האָב איך אים אויך ליב!". אַ איד דארף אַריינטראַכטן צי ער לעבט טאַקע מיט אַזאַ נאָנטקייט צום אויבערשטן, און ער זאָל תשובה טון אויב זיין אהבת ה' איז נישט געווען בשלימות.

אם כבנים אם כעבדים

על כל פּנים, דאָס איז די 'אלף בית' פון מצות מילה: ס'איז אַ חותם וואָס דער אויבערשטער קריצט אַריין אינעם מענטש. לויט'ן טעם פונעם חינוך איז עס **אַ חותם אַז מיר זענען 'עבדים'**, און לויט'ן טעם פונעם מהר"ם חאַגיז איז עס **אַ חותם אַז מיר זענען 'בנים למקום'.** און ביידע זענען אמת, **אם כבנים ואם כעבדים.** דער אויבערשטער איז **סיי 'אבינו' און סיי 'מלכינו'!** און אַ איד דארף דינען השי"ת סיי אין מצבים פון **אהבה** און סיי אין מצבים פון **טונקלקייט.** וועז מ'איז אַרומגענומען מיט די חסדי ה' דעמאָלט **דינט מען דעם אויבערשטן מיט דער בחינה פון אַ 'בן',** און וועז מען געפינט זיך אין אַ סיטואַציע פון חושך, דעמאָלט **דינט מען אים ווי אַ געטרייער 'עבד'.**

אין דעם מושג פון 'כריתת ברית' איז טאַקע פאַראַן ביידע סאָרט מצבים פון 'בן' און 'עבד'. ווייל אַ ברית איז בעצם עפעס וואָס מ'טוט מחמת אהבה, אָבער די סיבה פאַרוואָס ס'פאָדערט זיך צו מאַכן אַ ברית, איז ווייל מ'וויסט אַז ס'וועלן קומען זמנים וועז מ'וועט פאַרגעסן פון דער אהבה און **מ'וויל פאַרזיכערן אַז דער רבוש"ע וועט אַלעמאָל בלייבן 'אבינו' און 'מלכינו'** און ס'וועט קיינמאָל נישט געטוישט ווערן.

דאָס איז איינס פון די יסודות פון אידישקייט, אַז אפילו וועז אַ איד איז חלילה דורכגעפאַלן, האָט דער רבוש"ע אים מקדים געווען אַ 'רפואה למכה', און **דער איד האָט אַלעמאָל וואו צוריקצוגיין.** דער אויבערשטער זאָגט אים: "איך האָב כורת ברית געווען - **איך בין אַלעמאָל מיט דיר און דו ביזט מיט מיר!** קום צוריק, וועסטו זען ווי ס'ווערט צוריק ערווועקט אונזער אַלטע אהבה!"

ג

שש אנכי על אמרתך; אַראָפּנעמען די 'ערלה' פון אַלע אונזערע חושים

די שלימות איז: אַראָפּצושניידן דאָס איבריגע

אָט דעם חותם פון מילה האָט דער רבוש"ע אונז באַפוילן אַריינצוקריצן דוקא אויף אַ געוויסע צורה, אַז ער האָט באַשאַפן דעם מענטש מיט אן איבריגע הויט, און ער האָט אונז געגעבן די מצוה אַז מ'זאָל דאָס אַראָפּשניידן, כדי אַז דורכדעם זאָל מען ווערן גאַנץ.

עס שטייט אין **מדרש תנחומא** (פרשת תזריע) אַז טורנוסרופוס הרשע האָט געפרעגט פון רבי עקיבא: אויב דער אויבערשטער וויל אַז מ'זאָל אַראָפּנעמען די ערלה, פאַרוואָס איז דער מענטש נישט געבוירן געווארן מהול? האָט אים רבי עקיבא געענטפערט: **לפי שלא נתן הקב"ה לישראל את המצוות אלא כדי לצרף בהן** - די מצוה איז געגעבן געווארן אַז מיר זאָלן זיך משלים זיין. דער אויבערשטער האָט ספעציעל געמאַכט אַזאַ סאָרט מציאות אַז ס'זאָל זיין אן איבעריג שטיקל הויט, און ער זאָגט פאַר'ן איד: "איך האָב עס אַליין געקענט אַראָפּנעמען, אָבער איך וויל דוקא אַז דו זאָלסט עוסק זיין דאָס אַראָפּצונעמען, וויל דאָס וועט דיר אויסלייטערן".

מילה אויף אַלע חושים

דער ענין דערפון ווערט ערקלערט אין ספה"ק **עבודת יששכר** (פרשת וירא, מהרה"ק רבי יששכר דוב מוואלברוז זי"ע) - און דער זעלבער יסוד שטייט אין אַסאַך אַנדערע ספרים הק' - אַז **דער מושג פון 'מילה', אַראָפּצונעמען איבריגע מותרות, איז שייך ביי אַלע איברים פונעם מענטש.** צום ביישפּיל: כלפי דעם חוש פונעם 'דיבור' מיט'ן מויל, איז די מצוה פון מילה אַז **מ'זאָל אַראָפּשניידן די איבריגע דיבורים** און מ'זאָל נישט רעדן אַלעס וואָס מ'האָט אויפ'ן צינג; כלפי דעם חוש פון 'ראיה' מיט די אויגן, איז די מצוה פון מילה אַז **מ'זאָל אַראָפּשניידן די איבריגע ראיות** און קוקן נאר וואו ס'איז מותר; כלפי דעם חוש פון 'הליכה' מיט די פיס, איז די מצוה פון מילה אַז **מ'זאָל זיך צוריקהאַלטן פון גיין וואו מ'דארף נישט,** און מ'זאָל גיין נאר דאָרט וואו מ'דארף פאַר אַ דבר מצוה. א.א.וו.

דאָס איז אייגנטליך אַ יסוד אַלעמאָל, אַז **יעדע מצוה האָט אַ געוויסע נשמה און אַ דערהער וואָס ליגט אין דעם מהות פון דער מצוה.** מ'דארף מקיים זיין די מצוה אויף למעשה ווי ס'שטייט אין דער תורה, און נאָכדעם דארף מען דערהערן דעם מהות פון דער מצוה לגבי אַלע אַנדערע זאַכן.

דאָס זעלבע איז ביי ברית מילה: אויב דו זעסט אַז דער רבוש"ע האָט געמאַכט אַז די כריתת ברית זאָל זיין אויף אַזאַ סאָרט אופן, נישט סתם אַז מ'זאָל מאַכן אַ סימן אויף דיין פינגער, נאָר **ער האָט באַשאַפן אַן איבריגע 'מותרות' צום גוף און ער האָט עס געהייסן אַראָפּנעמען,** איז דאָס אַ געוואַלדיגער לימוד אויך אויף אַלע אַנדערע אברים און חושים.

נוצן די חושים נאר פאַר'ן אויבערשטן

דער אויבערשטער האָט געגעבן פאַר'ן מענטש מוראַ'דיגע כוחות פון חיים, פון שכל, פון כח, פון דיבור, פון הולדה א.א.וו. דאָס זענען ממש געטליכע כוחות. פאַרוואָס האָט דער מענטש באַקומען די כוחות? **וויל ער האָט אַ תפקיד אַז די שכינה זאל רוען אויף אים.** אָבער היות דער

רבוש"ע האָט געוואָלט אַז דער מענטש זאָל זיין אַ חידוש מער ווי די מלאכים, האָט ער אים אויך געגעבן אַ גרויסן יצר הרע. און אַצינד, אויב דער איד וויל זיין אַן עבד פאַר"ן רבוש"ע, דאַרף ער נוצן די חושים נאר **וואו** מ'דאַרף און **וועו** מ'דאַרף.

אין דער מינוט וואָס דער גוף ווערט געבוירן, הייבט ער שוין אָן צו וויינען און שטויסן. ער האָט שוין אַ דעה, ער האָט שוין רצונות... און היות די נשמה איז צוגעבינדן צו אַ גוף, **וועט דער גוף שלעפן אַז די חושים זאלן ווערן גענוצט אויף פאר אַזעלכע אופנים וואָס זענען איבריג.** דערפאַר האָט דער אויבערשטער געזאָגט: איך געב דיר אַ מצוה מיט אַ חותם, **צו געדענקן אַז דו ביזט מיין קינד און מיין עבד,** דער חותם איז דוקא אויף אַזאַ אופן אַז דו זאָלסט אַראָפּשניידן די מותרות, דו זאָלסט נוצן די חושים נאר וואו מ'דאַרף פאַר עבודת ה', און אויב נישט, זאָלסטו עס נישט נוצן. דאָס איז דער יסוד פון אַ איד!

דאַרפסט נישט זוכן קיין תענוג אינדרויסן!

וועו אַ איד נוצט זיינע חושים נאר פאַר"ן רבוש"ע, איז דאָס **דער חותם פון אַ קנעכט** וואָס איז נכנע און איז משועבד צו זיין האַר, און ס'איז אויך **דער חותם פון אַ קינד צו זיין טאַטע.** ווייל פאַרוואָס וויל אַ מענטש נוצן די חושים אויפ'ן אומריכטיגן פּלאַץ? וויבאַלד ער שפּירט אַז דאָס גייט אים ברענגן אַ געווּיסע תענוג און חיות. אָבער אויב ער וועט דערהערן וויּ נאָנט ער איז מיט'ן מלך מלכי המלכים, און וויפיל תענוגים ער קען האָבן וועו ער זאָל זיך אַביסעלע דערנענטערן צום אויבערשטן, **וועט ער שוין נישט דאַרפן די מותרות!** דער חותם דערמאַנט אים: וואו גייסטו? וואָס טוסטו? **די תענוג וואָס דו זוכסט געפינט זיך דאָ אין דעם חותם אַליין,** דו ביזט דאָך אַזוי נאָנט מיט'ן טאַטן אין הימל, דו קענסט פון אים באַקומען אַלע תענוגים!

אָט די ידיעה גיבט טאַקע די שטאַרקייט פאַר'ן מענטש צו זיין אָפּגעהיטן. ס'איז באַקאַנט וואָס דער **רמב"ם** ברענגט אין **מורה נבוכים** אַז די מצוה פון מילה טוט במציאות אָפּשוואַכן דעם כח התאוה. קומט אויס אַז די פראַקטישע חלק פון דער מצוה און דער פנימיות'דיגער כוונה דערפון, זענען ממש דער זעלבער ענין, אַז **דער מענטש זאָל זיך משעבד זיין צום רבוש"ע** און נישט נוצן זיינע חושים פאר עפעס אַנדערש.

כמוצא שלל רב - כאַפּ עס אַרויס!

דער **משך חכמה** (הפטרת פרשת לך) איז מסביר וואָס חז"ל דרש'נען (מנחות מג, ב) אויפ'ן פסוק 'שש אנכי על אמרתך כמוצא שלל רב', אַז דאָס מיינט מצות מילה, וויל 'שלל' איז **עפעס וואָס מ'האָט צוגענומען פון אַ צווייטן.** ביי מילה נעמט דער מענטש אַ פּלאַץ וואו ער וואָלט געקענט נכשל ווערן, **ער כאַפּט עס אַרויס פון דער סטרא אחרא,** און ער לאָזט זיך גיסן בלוט פאַר'ן רבוש"ע. דאָס איז די גרויסע שמחה פון 'שש אנכי על אמרתך', ווייל 'כמוצא שלל רב' - מ'האָט עס אַרויסגעכאַפּט און געברענגט פאַר'ן אויבערשטן.

דעריבער איז מען כורת ברית אַז די אהבה זאָל אַלעמאָל בלייבן

דער **שפת אמת** זאָגט אַז ברית מילה איז מגלה אַז וועו אַ איד נעמט אַראָפּ די מותרות, **ווערט זיין פנימיות אויטאָמאַטיש מחובר צום אויבערשטן.** דאָס איז דער זעלבער יסוד ווי פריער, נאר מיט נאָך אַ קנייטש פון חיזוק: דער מהות פון אַ איד איז אַלעמאָל נאָנט מיט'ן רבוש"ע, נאר ס'איז דאָ לבושים וואָס האַלטן דאָס אָפּ, אָבער אין דער מינוט וואָס מ'נעמט אַראָפּ דעם לבוש, **קומט צוריק דער אָריגינעלער אמת,** און ער איז ווערט באַהאָפּטן צום אויבערשטן!

מצות מילה פאַר"ן גאַנצן לעבן

קומט אויס אַז וועו אַ מענטש איז זיך מתבונן אין מצות מילה, פאַרשטייט ער אַז דער רבוש"ע האָט אונז געגעבן **אַ מצוה וואָס זאָל אונז באַגלייטן אַגאַנץ לעבן.** אַ איד דארף שטענדיג אַרבעטן אַראָפּצונעמען די ערלה פון אַלע זיינע אברים און חושים, ווי דער פסוק זאָגט: **'ומלתם את ערלת לבבכם'** - דיין האַרץ זאָל נישט לויפן וואו ס'דאַרף נישט, און ס'זאָל זיין געווידמעט פאר די זאַכן וואָס ס'דאַרף יאָ טון. די האַרץ איז דאך אַזאַ וואַרימע און לעכטיגע זאַך, **דו דאַרפסט נאר אַראָפּנעמען די לבושים דערפון.**

איינס פון די לבושים פונעם הארץ איז דער געפּיל פון 'קנאה' וואָס זיצט דאָרט. פאַרוואָס זאָלסטו עס צולאָזן? **לייג צוביסלעך אַריין נאָך אַביסל אמונה וואָס נעמט אַראָפּ די קנאה,** און דעמאָלט וועסטו זען וויאזוי דיין האַרץ הייבט אן גיין אויפ'ן ריכטיגן וועג.

נאָך אַ לבוש פונעם האַרץ זענען די געפּילן פון 'אהבה חיצוניות'. דער מענטש איז משוגע אויף עפעס, ער וויל עס אַזוי שטאַרק, ער לויפט עס נאָך... קום אַהער אַ מינוט! נעם אַראָפּ דעם לבוש, **וועסטו קענען באַקומען די אָריגינעלע תענוג פון קרבת ה'** וואָס איז אַזוי געשמאַק.

יעדער איד באַקומט די כוחות דערויף **וועו מ'מאַכט אים אַ ברית מילה אַלס קליין קינד.** און וועו דער איד פאַרשטייט דאָס, דאַנקט ער דעם אויבערשטן: "ברוך ה' אַז איך בין געוואָרן ג'מל'ט! דאָס מיינט אַז איך דארף נישט אָנהויבן פון פריש נאר כ'האָב שוין די סייעתא דשמיא. **דער אויבערשטער האָט מיר געגעבן אַזאַ מתנה נאָך איידער איך האָב געהאַט שכל.** ס'איז דאך אַ נס אַז מ'האָט אַראָפּגענומען מיין ערלה, דאָס גיבט מיר דעם געוואַלדיגן כח צו קענען ווייטער אַראָפּנעמען די ערלה פון מיינע אברים און חושים".

אַ סעודת ברית אויפ'ן ערלת הלב...

הרה"ק רבי **שלום שכנא פון פראהביטש** זי"ע האָט אַמאָל זיך אָפּגעשטעלט אויפ'ן וועג ביי אן אכסני', און ער האָט געבעטן פון דעם בעל האכסני' אַז ער זאָל אַרויסברענגען אַביסל לחיים פאר די חסידים וואָס זענען מיטגעקומען. אָבער דער בעל האכסני' איז געווען אַ געוואַלדיגער קמצן, און ער האָט אַרויסגעגעבן בלויז אַ פּיצל גלעזל, פון וואָס מ'האָט קוים געקענט טועם זיין. זענעדיג דעם מצב האָט הרה"ק רבי שלום שכנא זי"ע אַרויסגענומען פון זיין טאַש אַ גאַנצע פלעשל בראָנפן און ער האָט דאָס אויסגעטיילט פאר יעדן. די חסידים האָבן זיך געוואונטשן לחיים, און נאָך אַ קורצע צייט איז דער צדיק אַרויסגעפאָרן וווייטער אין וועג.

נאָכ'ן פארן אַביסל וווייטער, זענען די חסידים ווי דער בעל האכסני' לויפט זיי נאָך און שרייט: "פאַרוואָס זענט איר שוין אַוועקגעפאָרן, איך מאַך דאָך אַ סעודת ברית ביי מיר אין שטוב, קומט צוריק זיך צו משתתף זיין ביי דער סעודה". זיי האָבן זיך אַלע געוואונדערט: "מיר זענען דאָך יעצט געווען ביי דיר אין שטוב, און מ'האָט נישט געהערט קיין וואָרט אַז ס'איז דאָ אַ יולדת מיט אַ קינד?", האָט דער בעל אכסני' געזאָגט: "ניין ניין, **איך בין דער רך הנימול!**... וועו דער רבי האָט געטיילט פונעם בראָנפן האָט ער אַראָפּגענומען מיין ערלת הלב, מיין האַרץ האָט זיך געטוישט און ס'איז אַרויסגעשניטן געוואָרן די מדה פון קמצנות"... דער איד האָט זיי טאַקע צוגעשטעלט אַ גרויסע סעודה, און זינט יענעם טאָג איז זיין שטוב געווען אָפן פאַר אָרימעלייט און ער האָט פאַרטיילט צדקה מיט אַ בריייטע האַנט.

מילה העלפט אָפּצושיילן די לבושים

אַלע צדיקים זענען מסביר אַז **דאָס איז דער פשוט'ער פשט פון מצות מילה.** די מדה פון 'יסוד' איז די מדה וואָס איז 'מקשר' אַלע חושים. קומט אויס אַז די מצוה פון מילה העלפט אַראָפּצונעמען די ערלה **פון אַלע אברים,** וויל ס'האָט אין זיך אַ התקשרות צו אַלע חושים און צו אַלע איברים.

יעדער מענטש האָט אַזויפיל חושים און געטליכע כוחות **וואָס זענען אַרומגענומען מיט אן ערלה.** און די ערלה איז גורם אַז דער מענטש זאל נוצן די חושים צו ווערן דערווייטערט פון זיין אַ 'בן' און אן 'עבד' צום אויבערשטן. ווילאַנג די לבושים זענען צוגעבינדן צו די חושים און צו די אברים, ווערט ער דערווייטערט פון השי"ת, די אויגן שלעפן אים אַוועק, דער דיבור שלעפט אים אַוועק, א.א.ו.ו. דער מענטש איז נאָך איינגערעדט אַז ס'איז 'נאָרמאַל' צו קוקן איבעראָל און רעדן

אַלעס, אָבער דאָס איז דאך אַזוי פאַרקרומט! **נעם אַראָפּ דעם לבוש פון דיינע אברים** און באַגוץ זיך מיט דיינע חושים **פאַר'ן אמת'ן תכלית אויף וואָס זיי זענען באַשאַפן געוואָרן.** דאָס איז אַסאַך נאָרמאַלער, אַסאַך געזונטער, און אַסאַך גלייכער. אַזוי קומט באמת דער מציאות פונעם מענטש!

מיר דרייען זיך אַרום און מיר כאַפּן נישט וואָס פאַראַ געוואַלדיגע מתנה מיר האָבן באַקומען: **אַ חותם פון 'עבד' און אַ חותם פון 'בן'**. דער חותם פון מילה איז געגעבן געוואָרן ספּעציעל אויף אַזאַ צורה אַז **מ'דאַרף אַראָפּנעמען דעם 'ערלה'** וואָס נעמט אַרום די געטליכע כוחות וואָס דער רבוש"ע האָט אונז געגעבן כדי מיר זאָלן ווערן נאָנט מיט אים.

די מצוה פון מילה גיבט פאַר'ן מענטש דעם כח צו גיין ווייטער, **עס העלפט אים אַראָפּנעמען דעם לבוש פון אַלע אַנדערע חושים**, און עס באַגלייט און דערמאַנט אים די אהבה וואָס איז דאָ צווישן דעם איד מיט'ן רבוש"ע. וועט מ'געדענקט די אהבה **איז דאָס אַליין די בעסטע עצה** אַז מ'זאָל זיין אָפּגעהיטן און היילג!

עקידה במחשבה

עקידת יצחק; די ישועה איז געקומען דוקא 'צוליב' די שווערigקייט...

דער גרויסער נסיון פון אברהם אבינו

די ספרים הק' זאָגן אַז איינס פון די שווערסטע נסיונות פון 'עקידת יצחק' איז געווען די גרויסע סתירה וואָס אברהם אבינו האָט געהאַט אין זיין מחשבה. פון איין זייט האָט ער באַקומען אַ קלאָרע הבטחה פון השי"ת אליינס אַז עס גייט אַרויסקומען אַ אידיש פּאָלק פון יצחק, **'כי ביצחק יקרא לך זרע'**, און פון דער אַנדערער זייט זאָגט אים יעצט דער אויבערשטער אַז ער זאָל מקריב זיין יצחק פאַר אַ קרבן אויפ'ן מזבח. אָט די סתירה האָט אים מורא'דיג מבלבל געווען: "דאָ זאָגט מיר דער רבוש"ע אַז ס'וועט זיין 'טוב הנגלה', און דאָ הייסט ער אַז כ'זאָל אים מקריב זיין אויפ'ן מזבח".

אַז ס'איז דאָ 'עקידת יצחק' אין האָרץ, איז נישטאָ קיין קשיות

אָט די סתירה האָט געדאַרפט זיין אַ חלק פון דעם נסיון פון דער עקידה, ווייל **אויב וואָלט אברהם אבינו געווואוסט די תשובה פון אָנהויב, וואָלט געפעלט פון זיין מסירת נפש.** ער וואָלט געטראַכט: "אָה, מען דאַרף דאָ מאַכן עפעס אַ פרישע סגולה וואָס וועט ברענגען ישועות"... דערפאַר האָט אים השי"ת געזאָגט: "מען רעדט נישט פון קיין שום סגולה. נעם דיין באַליבטן קינד יצחק, זיי אים מקריב, און גלייב אַז דאָס איז די בעסטע זאַך, אפילו דו פאַרשטייסט נישט וויאַזוי דאָס איז גוט".

אַ איד גייט אַרויס אויפ'ן וועג צו אַ לוי' ל"ע, און ער פרעגט מיט אַ צעבראָכנקייט: "וויאַזוי קען מען זאָגן אַז דאָס איז גוט?", אָבער די עבודה איז צו **מאַכן אן 'עקידת יצחק' אין האָרץ**, אַזויווי אברהם אבינו וואָס האָט נישט געפרעגט קיין קשיות, און שפּעטער איז אַלעס פאַרענטפערט געוואָרן.

דוקא דורך די עקידה איז אויסגעפירט געוואָרן די הבטחה!

בייַ דער מעשה פון 'עקידת יצחק' שטייט טאַקע אין **אור החיים הק'** אַז צוערשט האָט יצחק נישט געקענט האָבן קיין קינדער, ווייל זיין נשמה איז געווען פון 'סטרא דנוקבא', נאר נאָכדעם וואָס ער איז נעקד געוואָרן אויפ'ן מזבח איז אויפגעטוישט געוואָרן זיין נשמה צו אַ נשמה וואָס קען יאָ ברענגען קינדער. קומט אויס אַז די הבטחה פון השי"ת 'כי ביצחק יקרא לך זרע' איז למעשה צושטאַנד געקומען, **דוקא דורך די פעולה פון 'עקידת יצחק'**, וואָס האָט אויסגעקוקט ווי די גרעסטע סתירה צו דער הבטחה!

דער מענטש טענה'ט: "רבוש"ע, האסט דאך מיר צוגעזאָגט אַז ס'וועט מיר זיין גוט", זאָגט אים דער רבוש"ע: אודאי האָב איך דיר צוגעזאָגט, און איך האַלט עס טאַקע אינמיטן אויספירן אַז ס'זאָל דיר טאַקע זיין גוט, **אָבער איך בעט דיר איין זאַך, בינד זיך גוט צו צום מזבח!** זיי גרייט אויף אמונה מיט מסירת נפש! דורך דיין מסירת נפש וועסטו זוכה זיין צו דעם גוטס וואָס איך האָב דיר אָנגעגרייט!

דער 'טוב הנגלה' וועט זיכער אָנקומען

אַ איד דארף גלייבן אַז דער רבוש"ע ברענגט אים שטענדיג צו אַ בעסערן פלאַץ! **דער רבוש"ע איז דער גרעסטער 'טוב ומטיב', ער וויל גוטס טון פאַר יעדן איד מיט אַ 'טוב הנגלה'**, ער וויל אונז געבן אָפּענע גוטס, סיי אויף דער וועלט און סיי אויף יענער וועלט. אָבער כדי דאָס זאָל געשען דאַרף דער מענטש צוערשט דורכגיין אַ פּראָצעדור, און דערפאַר דאַרף ער יעצט אַרבעטן אויף מסירות נפש. דאָס איז זיין עבודה.

חז"ל זאָגן 'חייב אדם לברך על הרעה כשם שמברך על הטובה'. דאָס מיינט אַז השי"ת איז מטיב מיט'ן מענטש אפילו וען עס קוקט אויס שלעכט, און נאָכמער, **דער יעצטיגער מצב וועט זיכער ברענגען פאַר'ן מענטש אַ טובה 'בנגלה'**, כאָטש ער קען נאָכנישט וויסן וען און וויאַזוי דער 'טוב הנגלה' וועט אים אָנקומען.

פטרון חודש חשון

נתנדב על ידי

הרוצה בעילום שם

זכות לימוד תורה דרבים של אלפי ישראל יעמוד להם ולב"ב להתברך בבני חיי מזוני רויחי מתוך בריות גופא ונהורא מעליא אמן.

פטרון הפצה

נתנדב על ידי

ר' יואל צבי בן רבקה געגענדיל הי"ו

לברכה והצלחה בכל הענינים

זכות לימוד תורה דרבים של אלפי ישראל יעמוד להם ולב"ב להתברך בבני חיי מזוני רויחי מתוך בריות גופא ונהורא מעליא אמן.

מכון חבינו

ארה"ב 718. 686. 8300

א"י 072. 257. 7726

בריטניה 0333. 070. 6585

בלגיה 0480. 20. 16. 18

לקבל הגליון בקביעות ע"י אימייל - info@machonhavineini.com